

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO NR. I-678 42, 43⁷, 47 STRAIPSNIŲ, 1 IR 3 PRIEDŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2024 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 42 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prižiūrimi finansų rinkos dalyviai yra bankai, užsienio valstybių bankų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, centrinės kredito unijos, kredito unijos, draudimo įmonės, perdraudimo įmonės, užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, draudimo brokerių įmonės ir užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo tarpininkų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, elektroninių pinigų įstaigos, elektroninių pinigų įstaigų tarpininkai ir užsienio valstybių elektroninių pinigų įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, finansų maklerio įmonės, finansų maklerio įmonės priklausomi tarpininkai, finansų patarėjo įmonės, reguliuojamos rinkos operatoriai, informacijos apie sandorius paslaugų teikėjai, lyginamojo indekso administratoriai, prižiūrimi duomenų tiekėjai, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, Europos asmeninės pensijos produkto teikėjai ir Europos asmeninės pensijos produkto platintojai, depozitoriumai, užsienio valstybių finansų maklerio įmonės ir valdymo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, profesinių pensijų asociacijos (toliau – pensijų asociacijos), pensijų anuitetų mokėtojai, kontroliuojančiosios investicinės bendrovės ir emitentai, mokėjimo įstaigos ir mokėjimo įstaigų tarpininkai, vartojimo kredito davėjai, vartojimo kredito tarpininkai, kredito davėjai, tarpusavio skolinimo platformos operatoriai ir kredito tarpininkai, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų operatoriai, nacionalinės plėtros įstaigos ir valiutos keityklų operatoriai, mišrios veiklos finansų kontroliuojančiosios įmonės, įsteigtos Lietuvos Respublikoje, finansų kontroliuojančiosios bendrovės, įsteigtos Lietuvos Respublikoje, pagrindinės sandorio šalys, padengtųjų obligacijų bendrovės, pakeitimo vertybiniais popieriais bendrovės ir pakeitimo vertybiniais popieriais iniciatoriai, pakeitimo vertybiniais popieriais rėmėjai, pirminiai skoliniojo ir trečiosios šalys, tikrinančios pakeitimo vertybiniais popieriais atitiktį paprastiems, skaidriems ir standartizuotiems kriterijams (toliau – PSS kriterijai), **su turtu susietų žetonų emitentai, elektroninių pinigų žetonų emitentai.**“

2. Pakeisti 42 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prižiūrimi finansų rinkos dalyviai yra bankai, užsienio valstybių bankų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, centrinės kredito unijos, kredito unijos, draudimo įmonės, perdraudimo įmonės, užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, draudimo brokerių įmonės ir užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo tarpininkų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, elektroninių pinigų įstaigos, elektroninių pinigų įstaigų tarpininkai ir užsienio valstybių elektroninių pinigų įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, finansų maklerio įmonės,

finansų maklerio įmonės priklausomi tarpininkai, finansų patarėjo įmonės, reguliuojamos rinkos operatoriai, informacijos apie sandorius paslaugų teikėjai, lyginamojo indekso administratoriai, prižiūrimi duomenų tiekėjai, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, Europos asmeninės pensijos produkto teikėjai ir Europos asmeninės pensijos produkto platintojai, depozitoriumai, užsienio valstybių finansų maklerio įmonės ir valdymo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, profesinių pensijų asociacijos (toliau – pensijų asociacijos), pensijų anuitetų mokėtojai, kontroliuojančiosios investicinės bendrovės ir emitentai, mokėjimo įstaigos ir mokėjimo įstaigų tarpininkai, vartojimo kredito davėjai, vartojimo kredito tarpininkai, kredito davėjai, tarpusavio skolinimo platformos operatoriai ir kredito tarpininkai, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų operatoriai, nacionalinės plėtros įstaigos ir valiutos keityklų operatoriai, mišrios veiklos finansų kontroliuojančiosios įmonės, įsteigtos Lietuvos Respublikoje, finansų kontroliuojančiosios bendrovės, įsteigtos Lietuvos Respublikoje, pagrindinės sandorio šalys, padengtųjų obligacijų bendrovės, pakeitimo vertybiniais popieriais bendrovės ir pakeitimo vertybiniais popieriais iniciatoriai, pakeitimo vertybiniais popieriais rėmėjai, pirminiai skoliniojo ir trečiosios šalys, tikrinančios pakeitimo vertybiniais popieriais atitiktį paprastiems, skaidriems ir standartizuotiems kriterijams (toliau – PSS kriterijai), su turtu susietų žetonų emitentai, elektroninių pinigų žetonų emitentai, **kriptoturto paslaugų teikėjai, asmenys, viešai siūlantys ar prašantys įtraukti į prekybą kriptoturta, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai.**“

3. Pakeisti 42 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„1) atlieka bankų, užsienio valstybių bankų filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje, centrinių kredito unijų, kredito unijų priežiūrą ir kitas Lietuvos Respublikos bankų įstatymo, Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo, ~~ir Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo~~ **ir, kiek tai susiję su bankų, centrinių kredito unijų teise leisti elektroninių pinigų žetonus ar su turtu susijusius žetonus, Reglamento (ES) 2023/1114** Lietuvos bankui priskirtas funkcijas;“.

4. Pakeisti 42 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„1) atlieka bankų, užsienio valstybių bankų filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje, centrinių kredito unijų, kredito unijų priežiūrą ir kitas Lietuvos Respublikos bankų įstatymo, Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo, ~~ir Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo ir, kiek tai susiję su bankų, centrinių kredito unijų teise leisti elektroninių pinigų žetonus ar su turtu susijusius žetonus, Reglamento (ES) 2023/1114~~ Lietuvos bankui priskirtas funkcijas;“.

5. Pakeisti 42 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir išdėstyti jį taip:

„3) atlieka elektroninių pinigų įstaigų, elektroninių pinigų įstaigų tarpininkų ir užsienio valstybių elektroninių pinigų įstaigų filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje, priežiūrą, **kiek tai susiję su elektroninių pinigų įstaigų teise leisti elektroninių pinigų žetonus, ir Reglamento (ES) 2023/1114**, ir ~~kitų~~ įstatymų, reglamentuojančių šių subjektų veiklą, Lietuvos bankui priskirtas funkcijas;“.

6. Pakeisti 42 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir išdėstyti jį taip:

„3) atlieka elektroninių pinigų įstaigų, elektroninių pinigų įstaigų tarpininkų ir užsienio valstybių elektroninių pinigų įstaigų filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje, priežiūrą, ~~kiek tai susiję~~

su elektroninių pinigų įstaigų teise leisti elektroninių pinigų žetonus, ir Reglamento [\(ES\) 2023/1114](#) ir įstatymų, reglamentuojančių šių subjektų veiklą, Lietuvos bankui priskirtas funkcijas;“.

7. Papildyti 42 straipsnio 2 dalį 17 punktu:

„17) atlieka su turtu susietų žetonų emitentų, elektroninių pinigų žetonų emitentų priežiūrą, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos kriptoturto rinkų įstatyme ir Reglamente [\(ES\) 2023/1114](#).“

8. Pakeisti 42 straipsnio 2 dalies 17 punktą ir jį išdėstyti taip:

„17) atlieka su turtu susietų žetonų emitentų, elektroninių pinigų žetonų emitentų, **kriptoturto paslaugų teikėjų, asmenų, viešai siūlančių ar prašančių įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai**, priežiūrą ir kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos kriptoturto įstatyme ir Reglamente [\(ES\) 2023/1114](#). **kitas Kriptoturto rinkų įstatyme ir Reglamente [\(ES\) 2023/1114](#) kompetentingai institucijai priskirtas funkcijas.**“

2 straipsnis. 43⁷ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 43⁷ straipsnio nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas ir Lietuvos bankas nustato priemonės, kurios skatintų pranešti apie finansų rinką reglamentuojančių teisės aktų, įskaitant Reglamentą [\(ES\) Nr. 575/2013](#), Reglamentą [\(ES\) Nr. 600/2014](#), Reglamentą [\(ES\) Nr. 909/2014](#), Reglamentą [\(ES\) Nr. 596/2014](#), Reglamentą [\(ES\) Nr. 1286/2014](#), Reglamentą [\(ES\) 2017/1129](#), 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą [\(ES\) 2019/2033](#) dėl riziką ribojančių reikalavimų investicinėms įmonėms, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai [\(ES\) Nr. 1093/2010](#), [\(ES\) Nr. 575/2013](#), [\(ES\) Nr. 600/2014](#) ir [\(ES\) Nr. 806/2014](#), **Reglamentą [\(ES\) 2023/1114](#)** ar jų įgyvendinamuosius teisės aktus, nuostatų pažeidimą. Šios priemonės turi atitikti šiuos reikalavimus:“.

3 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 47 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„47 straipsnis. Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų nagrinėjimas ne teismo tvarka

1. Lietuvos bankas nagrinėja šio straipsnio 2 dalyje nurodytų vartotojų (toliau – vartotojai) ginčus su šio įstatymo 42 straipsnyje nurodytais finansų rinkos dalyviais ir kitais juridiniais asmenimis, kylančius iš finansinių ir (arba) papildomų investicinių paslaugų teikimo, iš draudimo paslaugų sutarties ar susijusių su ja, jeigu tokiai sutarčiai yra taikytina Lietuvos Respublikos teisė, taip pat vartotojų ginčus su kitais ūkio subjektais, kylančius dėl Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme nustatytų reikalavimų laikymosi, kai ginčo nagrinėjimas Lietuvos bankui priskirtas finansų rinką reglamentuojančiuose įstatymuose. Lietuvos bankas taip pat nagrinėja vartotojų Lietuvoje įsteigtų kolektyvinio investavimo subjektų, pensijų fondų dalyvių ginčus su šių subjektų ar fondų valdytojais, kylančius iš dalyvavimo atitinkamame subjekte ar fonde santykių, pensijų anuitetų gavėjų ginčus su pensijų anuitetų mokėtoju, kylančius iš pensijų anuitetų mokėjimo santykių, taip pat investuotojų ir emitentų, savo įgėmis vykdančių pirminę vertybinių popierių emisiją, ginčus, kylančius iš vertybinių popierių platinimo santykių. Šioje dalyje nurodytoms paslaugoms apibūdinti

toliau šiame straipsnyje vartojama sąvoka „finansinės paslaugos“, o šių paslaugų teikėjams — „finansų rinkos dalyviai“.

2. Šiame straipsnyje vartotojas yra fizinis asmuo:

1) sudarantis su finansų rinkos dalyviu finansinių paslaugų sutartį, išskyrus profesionaliuosius klientus ir informuotuosius investuotojus, asmeniniams, šeimos ar namų ūkio poreikiams tenkinti;

2) apdraustasis, naudos gavėjas, nukentėjęs trečiasis asmuo ar kitas asmuo, jeigu finansinės paslaugos yra skirtos jų asmeniniams, šeimos ar namų ūkio poreikiams, o finansų rinkos dalyvis, sudarydamas sutartį, žinojo ar privalėjo žinoti apie finansinių paslaugų paskirtį;

3) kurio teisės ir pareigos finansų rinkos dalyvio atžvilgiu susijusios su finansinių paslaugų sutartimi, nepaisant to, kad jis nėra finansinių paslaugų sutarties šalis, jeigu esant santykių su finansų rinkos dalyviu toks asmuo nesiekia tikslų, susijusių su verslu ar profesine veikla.

1. Lietuvos bankas nagrinėja šio straipsnio 5 dalyje nurodytų vartotojų (toliau – vartotojai) ginčus su šiais subjektais:

1) šio įstatymo 42 straipsnyje nurodytais finansų rinkos dalyviais, taip pat juridiniais asmenimis, kurie turėjo teisę, kaip šio įstatymo 42 straipsnyje nurodyti finansų rinkos dalyviai, teikti licencines finansines ar draudimo paslaugas, tačiau ją prarado;

2) šio įstatymo 42 straipsnyje nenurodytais, tačiau Lietuvos Respublikoje teisę teikti finansines ar draudimo paslaugas turinčiais subjektais, jeigu jie Lietuvos Respublikoje turi įgaliotus atstovus pretenzijoms nagrinėti. Su Lietuvos Respublikoje neįsisteigusiais transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo paslaugas teikiančiais, tačiau Lietuvos Respublikoje įgaliotus atstovus pretenzijoms nagrinėti turinčiais subjektais ginčai nagrinėjami tik tuo atveju, jeigu eismo įvykis įvyko Lietuvos Respublikoje;

3) kitais subjektais dėl ginčų, nurodytų šio straipsnio 3 dalies 3 punkte.

2. Šio straipsnio taikymo tikslais šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai toliau šiame straipsnyje vadinami finansų rinkos dalyviais.

3. Lietuvos bankas nagrinėja ginčus su finansų rinkos dalyviais dėl sutarčių, kurioms taikytina Lietuvos Respublikos teisė, ir kylančius iš:

1) finansinių ir (arba) papildomų investicinių paslaugų teikimo;

2) draudimo sutarčių ar susijusių su jomis;

3) mokėjimo paslaugų teikimo ir kitų Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme reglamentuotų santykių;

4) pensijų anuitetų mokėjimo santykių;

5) su finansinėmis paslaugomis susijusių hipotekos ir laidavimo sutarčių.

4. Šio straipsnio taikymo tikslais šio straipsnio 3 dalyje nurodytų santykių pagrindu finansų rinkos dalyvių teikiamos paslaugos šiame straipsnyje vadinamos finansinėmis paslaugomis.

5. Šiame straipsnyje vartotoju laikomas fizinis asmuo:

1) sudarantis su finansų rinkos dalyviu finansinių paslaugų sutartį, įskaitant investuotojus, kurie su emitentu, savo jėgomis vykdančiu pirminę vertybinių popierių emisiją, sudaro vertybinių popierių įsigijimo sutartį su verslu, prekyba, amatu ar profesija nesusijusiais

tikslais (vartojimo tikslais), išskyrus profesionaliuosius klientus ir informuotuosius investuotojus;

2) apdraustasis, naudos gavėjas, nukentėjęs trečiasis asmuo ar kitas asmuo, kuris santykiuose su finansų rinkos dalyviu nesiekia tikslų, susijusių su verslu ar profesine veikla.

3-6. Vartotojas, manantis, kad finansų rinkos dalyvis pažeidė jo teises ar teisėtus interesus, atsirandančius iš sutarčių ar su jais susijusių santykių, turi teisę kreiptis į teismą arba į vartojimo ginčus ne teismo tvarka nagrinėjančią instituciją – Lietuvos banką. Vartotojo kreipimasis į Lietuvos banką neatima vartotojo teisės kreiptis į teismą.

4-7. Vartotojas, manantis, kad finansų rinkos dalyvis pažeidė jo teises ar teisėtus interesus, atsirandančius iš sutarčių ar su jomis susijusių santykių, ir ketinantis dėl kilusio ginčo nagrinėjimo kreiptis į Lietuvos banką, prieš kreipdamasis į Lietuvos banką privalo raštu kreiptis į finansų rinkos dalyvį, nurodydamas ginčo aplinkybes ir savo reikalavimą. Finansų rinkos dalyvis privalo išnagrinėti rašytinį vartotojo kreipimąsi ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo kreipimosi gavimo dienos pateikti išsamų, motyvuotą, dokumentais pagrįstą atsakymą raštu popieriuje ar naudodamas kitą patvariąją laikmeną, jeigu dėl to susitarė vartotojas ir finansų rinkos dalyvis. Išskirtiniais atvejais, kai dėl priežasčių, kurių finansų rinkos dalyvis negali kontroliuoti, atsakymo neįmanoma pateikti per 15 darbo dienų, jis turi išsiųsti negalutinį atsakymą, aiškiai nurodęs atsakymo į vartotojo kreipimąsi vėlavimo priežastis ir terminą, iki kurio vartotojas gaus galutinį atsakymą. Bet kuriuo atveju galutinio atsakymo pateikimo terminas neturi viršyti 35 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Finansų rinkos dalyvis vartotojų kreipimąsi nagrinėja neatlygintinai.

5-8. Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Lietuvos bankas savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie finansų rinkos dalyvius, nevykdančius Lietuvos banko sprendimų.

6-9. Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymas ir Lietuvos banko patvirtintos vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklės.“

2. Papildyti 47 straipsnio 3 dalį 6 punktu:

„6) Reglamente [\(ES\) 2023/1114](#) nurodyto kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai, viešo siūlymo ar įtraukimo į prekybą, kaip tai nurodyta Reglamento [\(ES\) 2023/1114](#) 4 ir 5 straipsniuose.“

4 straipsnis. Įstatymo 1 priedo pakeitimas

Papildyti Įstatymo 1 priedą 39 punktu:

„39.	Su turtu susietų žetonų emitentai, gavę su turtu susietų žetonų emitento licenciją pagal Lietuvos Respublikos kriptoturto rinkų įstatymą	Metinės pajamos	0,7 procento (minimali įmokos suma 3 000 eurų).“
------	--	-----------------	--

5 straipsnis. Įstatymo 1 priedo pakeitimas

1. Papildyti Įstatymo 1 priedą 40 punktu:

„40.	Asmenys, viešai siūlantys ir prašantys įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai	-	3 000.“
------	---	---	---------

2. Papildyti Įstatymo 1 priedą 41 punktu:

„41.	Kriptoturto paslaugų teikėjai, gavę kriptoturto paslaugų teikėjo licenciją pagal Kriptoturto rinkų įstatymą	Metinės pajamos	0,7 procento (minimali įmokos suma 3 000 eurų).“
------	---	-----------------	--

6 straipsnis. Įstatymo 3 priedo pakeitimas

1. Pakeisti Įstatymo 3 priedo 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12. 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2013/36/ES](#) dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva [2002/87/EB](#) ir panaikinamos direktyvos [2006/48/EB](#) bei [2006/49/EB](#), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2019/878](#) 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2023/1114](#).“

2. Papildyti Įstatymo 3 priedą 23 punktu:

„23. 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2023/1114](#) dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai [\(ES\) Nr. 1093/2010](#) bei [\(ES\) Nr. 1095/2010](#) ir direktyvos [2013/36/ES](#) bei [\(ES\) 2019/1937](#).“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 2, 4, 6 ir 8 dalis, 3 straipsnio 2 dalį ir 5 straipsnį, įsigalioja 2024 m. birželio 30 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnio 2, 4, 6 ir 8 dalys, 3 straipsnio 2 dalis ir 5 straipsnis įsigalioja 2024 m. gruodžio 30 d.

3. Lietuvos bankas iki 2024 m. gruodžio 29 d. priima šio įstatymo 4 ir 5 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas